

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Nou Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontál-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felnéző szerkesztő

Tisztasági hét

Ez az, ami nem igen kerül pénzbe és amire mégis mindannyiunknak szüksége van. A köztisztaság. Vagy — mint jellemző idegen szóval mondani szokás, — higiénia. Tisztaság otthon, a lakásban, tisztaság az utcán, tisztaság a munkahelyen, tisztaság az udvaron, tisztaság a városban, tisztaság a természetben. A tisztaság iránti érzék; egy nép kultúrális szintje abban is megnyilvánul, ha a városban, falvaiban tisztaság, esz és rend honol. A tisztaság, onfegyelem egyik legnevesebb és leghasznosabb versengése a kórokozó, a hár a tisztaságért, erre szólította fel most az ország lakosságát a közegészségügyi minisztérium is: rendezzünk tisztasági-hétet. Tehát elő a seprő, a sűrűlékfű, portörölő és fej a munkára! Egy hétes, de fontos hadjáratról van szó. Háziasszonyok: itt a nagytakarítás ideje bent a lakásban, az udvaron és a ház körül. Munkaadók: itt a tisztogatás ideje a munkahelyeken s mindenütt, ahol naponta sokan megfordulnak: irodákban, üzletekben, gyári műhelyekben, étkezdékben.

A tisztogatási, illetve nagytakarítási hét természetesen elsősorban oly munkát sürget, mely a szokványos heti, havi vagy időszakos takarításon túlmegy. De akad elég köznap, napi való is. Hadat üzenünk a pornak, bárhol is mutatkozzék. Szorgos kezek bizonyára gondoskodnak a kálmások tisztogatásáról, melyeket naponta emberek százai adnak kétről-hétre egymásnak. A hivatalokban felolvaszlik a padlót, az ablakokról eltüntetik a légy-járatok szeplőit, a villamoskocsikon és társasgépkocsikon a szokásos napi söprés, portörölés mellett eltüntetik az u. n. „csimpszakodóról”, a bőr vagy acélfogantyúkról az évközben odatapadt, szemmel ugyan nem látható, de egészségügyi szakemberek által megállapított bacillustenyészeteket s az ülhelyek sem kopnak el, ha valamivel alaposabb és erősebb érintkezésbe jutnak a tisztító eszközökkel. Egyszóval, a mindennapi élet legapróbbosabb vonatkozásait is átlengeti most a jelszó: tisztogassunk!

Teljesasszonyunkat jó lesz figyelmeztetni, naponta forrázza ki kannáját s ne a tegnapi maradványhoz öntöztse hozzá a mai adagot. S ha ezt mindig megteszi, mert különben megsavanyodna a tej, akkor se hagyjuk magunkat. Ajánljuk figyelmebe az otthoni tisztaságot, a fűszereket, a jámbor körűl és -hogy a saját kezére is ügyeljen. Gyászoló körökkel tehenet fejni, pláne a jól megfizetett tejszállítás korában, enyhén szólva — egészségügyi mérénylet. A pékműhelyekben, ahol fűrge munkásokkal mindennapi betevő falatunkat formálják és sütik, ne várják be most se az egészségügyi ellenőrző szervek hivatalos jegyzőkönyvét, hanem lelkiismeretesen tisztogassák a tisztogatnivalókat. Mert az meg van írva, hogy bizonyos százalékban kukoricaliszttel kell keverni a búzakenyéret, de sehol írásos utasítás nincs arra, hogy az ember a fogai között jöjjön rá, mily vastagságu a liszteszák madzagja s egyebek. (Akinek nem inge, ne vegye magát!) Irodákban, kis és nagy hivatalokban eltüntetik a szekrények tetején és az íróasztalok alatt békésen meghuzódó porréteget, ügyelünk arra, hogy né csak ott legyen tisztaság, ahol a nép nyelvén szólva a papok táncolnak, hanem a fiókokból kiűzzük a lim-lomok között már „áttelelésre” készülődő bacillusocskákat, az éledeket, s az elrejtett zugok mélyén heverő porszemek millióit szelnek eresztve megmutatjuk egészségünk ellenségeinek, hogy nem feledkezünk meg ám róluk. Ki velük!

Persze, a nagytakarítás nem szorítkozhat csak a bútorok, tárgyak az anyag tisztogatására, A hangsuly az emberen van. Nem elég a sok kézbe kerülő telefonkagylót megtisztítani, hanem gondoljunk a hang ősforrására: a kedves emberi szájra, a fogakra, no meg a korántsem mindig szagtalan leheletre. Hogy ne kelljen néha émélygéssel lélegzünk, ha a bájos ismerős vagy érdeklődő — tulajdonról szól hozzánk. Nem elég az asztali lámpa vázát benzines vagy szappanos ruhával átöröszölni, — már amelyik mit igényel, — vagy a lámpa „nyakát” fémtisztítóval kifényesíteni, hanem a hol vékonyka, hol vastagcsok emberi nyakra is gondoskodni kell, mely büszke fejek oly dicső, de olykor... hogy is mondjuk?... igen: olykor... nem mindig hőtiszta hordozója. S aztán, csak a tisztaság... meg a mindennapi közfoglalkozás sem. Az üdülésnek ez a hagyományos formája még nem ment ki egészen a divatból, ellenben szokásba jötték a

karminvörös vagy hajnal-lila körök, melyek rendszerint jólápoltt, de olykor kevésbé ragyogó kezekben, illetve ujjakon is végződnek. Mert hát egyesek úgy vélik, hogy a mosástól lekopik a lakk. Ejj kell döntenem tehát ezt a kérdést is: lakk vagy szappan? Jó a megoldás, ha a szappant választjuk, akkor is jó, ha mindkettőt. Nem kiváratos: csak a lakkján maradni. Apropos: szappan! A szegénysorsu lakosság számára ezen a héten a kerületi orvosok a telekbiroságon ingyen szappant osztanak ki. A szappan, a szappan! Ez ökvellenül kell. Enélkül a tisztasági hét ej sem képzelhető. Akár a gyári fürdőszoba

zuhanya alatt, akár a külvárosi cipésműhely kopott lavórja mellett kezd hozzá valaki a mosakodáshoz; szappan kell!

A tisztasági hét elsősorban az emberért van. Ép úgy, mint minden más egészségügyi, technikai, gazdasági és kulturális kezdeményezés vagy alkotás. A tisztasági hét figyelmeztető: mindennapi életünk elengedhetetlen feltétele a tisztaság. Ezzel tartozunk önmagunknak és embertársainknak. A tiszta ember én oly követendő nélda, mint a jellemes ember. Példa, melynek minden időkben társadalomalakító ereje van. (—r.)

Teljesen összeomlott a Krim-félsziget egész frontján a szovjet ellenállás

A német és román csapatok, a szétvert szovjet seregtestek között előretörve, több ponton elértek már a Fekete-tenger partjáiig Gorki ipartelepeit bombázta a német légiereő

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

A Krim-félsziget egész frontján sikeresen folytattuk a megvert ellenség üldözését. A Jajla-hegységben a német és román csapatok visszavetették az ellenség elvágtott egységeit és Jajla, valamint Keodosia között széles fronton a Fekete-tenger partjáiig törtek előre. A Szebasztopoltól nyugatra levő hegységben is megtörtük az ellenség ellenállását.

A német légiereő támogatta a hadműveleteket és úgy a Krim-félsziget körüli vizeken, mint a Fekete-tenger északi partjainál a Szovjetnek újabb súlyos hajóvesztéseket okozott. A német repülő három, összesen 13.000 tonna ürtartalmu szállítóhajót elsüllyesztettek, másik négy nagyobb kereskedelmi hajót pedig bombatalálatokkal megromáltak.

Szentpétervár előtt az ellenség kitérés kísérletét visszautasítottuk. Nehéz és legnehezebb tüzeség Szentpétervár katonai fontosságú célpontjait, a finn

őhölbe pedig az ellenséges hajóközlekedést bombázta. Hét hadihajót és egy szállítóhajót eltaláltak és súlyosan megromáltak.

A német légiereő éjszakai támadása Gorki város ellen, hadfelszerelési telepeken és ellátási üzemeken súlyos károkat okozott.

A harc repülő más egységei a legutóbbi éjszaka Moszkvát és Szentpétervárt gyújtó- és robbanóbombákkal árasztották el.

Anglia délnyugati partján a német repülő három november 6-ra virradó éjszaka Falmouth kikötő hajóépítő üzemét bombázták.

Ellenséges repülőgépek gyenge egységei az elmúlt éjszaka a német partvidék fölé hatoltak. A támadási kísérlet eredménytelen volt. Hét brit bombázót leltek.

Október 29 és november 4-ike között a brit légiereő harminchért repülőgépet vesztett. Ugyanabban az időben a Nagybritánia elleni harc során a német légiereő vesztesége hét repülőgép volt.

Dicső elismerés a román légiereőnek

Bucurestiből jelenti a Rador: A bolsevizmus elleni hadjáratban a román légiereő a legfényesebb fegyvertényeket hajtotta végre. Megbecsülése a harctáron is tulterjedt, ahol igazi értékének megfelelően nyilatkoztak róla.

A számos példa közül álljon itt egy. Von Schleich német repülőbábornok, aki a román légiereő kiképzőtisztejeként működött, jelenleg pedig a Dániában állomásozó német légi egységek parancsnoka, az elmúlt napokban levelet kapott egyik világháborús bajtársától, aki dicsőreleg nyilatkozik a román repülőkről. A levél így hangzik:

Kötelességemnek tartom örömmel kitérőleg megemlíteni afelett, hogy az Ön iskolájából kikérült román repülő milyen nagy sikereket ért el. Teljes mértékben szerencsét kívánok Önnek. A román repülő értékes bajtársak, továbbra is szerencsét kívánok nekik.

A fenti sorok a maguk egyszerűségében is élénk tanubizonyoságot adnak annak, hogy a bolsevizmus elleni harcban hogyan tekintenek Romániára a német birodalomban.

A végsőkig harcolni vonakodó szovjet tisztakat agyonlövők

Berlinből jelenti a Rador: Szimferopol város elfoglalása alkalmával a német csapatok kezébe került egy napiparancs, melyet Sztalin, Molotov, Saposnikov és Sukov intézett „Krim védőikhez.” Minden katonára mondja a parancs — köteles azt követelni feljebbvalójától, rangra való tekintet nélkül, hogy az utolsó emberig harcoljon. Azokat a katonákat és tisztakat, akik megbékültek azzal a gondolattal, hogy hadifogságba kerülnek, nyomban agyon kell löni, az állam nem engedélyez segílyt a hadifogságba került katonák családjának. A hadosztályok tisztjei és politikai biztosa

kötelesek leváltani a zászlój- és ezredparancsnokokat, ha azok elrejtőznek a harcok idején vagy ha vannak a esatártól.

KRIM KIÜRITÉSE

Stockholmból jelenti a Rador: A Sztalin-erővel közli, hogy a moszkvai rádió utolsó harctéri jelentésében bejelentette, hogy a szovjet csapatok megkezdtek a Krim-félsziget kiürítését. A moszkvai rádió hangsúlyozza, hogy a szovjet flotta egységei a német légiereő támadásai alatt állanak és így nagyon nehéz a szovjet csapatok és a hadianyag elszállítását. Szebasztopol kikötőjében aknákat helyeztek volna el.

Roosevelt sürgeti a semlegeségi törvény módosítását

„Bármely hajó, mely angol kikötő felé halad, halálba megy...” — hangzatosajándék Berlinben

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Roosevelt elnök szerdán értekezletre hívta össze a Fehér Háiban a kongresszus vezetőit. Az „Associated Press” úgy értesült, hogy Roosevelt elnök ez alkalommal a semlegeségi törvény módosításának azonnali elfogadását ajánlotta, az eddig kidolgozott formában, anélkül, hogy a fegyvergyárak sztrájkjaira vonatkozó intézkedések tekintetében a törvény kiegészítését bevárnák. Az elnök ama véleményét hangoztatta, hogy a sztrájkok ügyét külön törvényhozással kell szabályozni.

Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda:

Az „Associated Press” közli, hogy a San Diegó-i torpedóromboló-támaszpont (Kalifornia) építmunkásai sztrájkbaléptek s a hárommilliárdos befektetést igénylő munkálatok megbénultak.

Berlinből jelenti a Stefani-iroda: Mértékadó német körökben kijelentették, semmit sem tudnak arról, hogy egy újabb amerikai hajó elveszett volna az Atlanti-óceánon. Mindazonáltal — mondotta a birodalmi kormány egyik szóvivője, — megismétlíhetett most is, mint előzőleg, hogy „bármely hajó, mely angol kikötő felé halad, a halálba megy”. (Rador).

„Olaszországot elárulták s megalázták egykori világháborús szövetségesei” — írja a „Corriere della Sera”

Rómából jelenti a Rador: A „Vittorio Veneto”-i győzelem évfordulóját Rómában és egész Olaszországban katonai külsőségek keretében ünnepelték meg. Az olasz nép mindenekelőtt megemlékezett világháborús áldozathozásáról, mely hatszázhetvenkét ezer halottat, egymillió sebesültet, négyszázezer rok-

kantat és munkaképtelenné vált embert jelentett. Rómában Cavallero tábornok, a vezérkar főnöke és a fasiszta milícia parancsnoka megkoszorúzták az Ismeretlen Katona emlékművet és koszorút helyeztek a „Vittorio Veneto”-i győzelem hőseinek, Diaz tábornoknak a sírjára is.

Olaszország nagy szerepe a világháborús konfliktusban

Rómából jelenti a Rador: A milánói „Corriere della Sera” vezércikkben foglalkozik a győzelem évfordulójával és megállapítja, hogy

a „Vittorio Veneto”-i hadisiker nem eredményezte az olasz nép jogos túrelvéseiinek teljesítését.

— Akkori szövetségeseink az olasz külpolitika sürgős és teljes revízióját követelték, — írja a lap, — s ez udvariatság és megértés hiánya volt az olasz nemzettel szemben.

A győzelem után ebből a szövetségből, úgy

Mussolini: Végigküzdjük a harcot

Befejezésül a „Corriere della Sera” megemlékezik a Jarculuson, (Rómában) lefolyt kegyeletos ünnepségről, — ahol az olasz „Risorgimento” hőseinek emlékművét avatták fel — és utal a Duce ezalkalommal mondott rövid, de jelentőségteles beszédére.

politikai, mint érzelmi vonatkozásban, sem maradt egyéb, mint mélyseges elégedetlenség, elfelejtethetetlen kiábrándultság, mert az a meggyőződés alakult ki bennünk, hogy elárulták és megalázták bennünket.

A továbbiak során a lap utal az „egykori” szövetségesei hamis hírvetésére, mellyel az olasz véderőt és haditengerészetet öcsárolták és kiemelték, hogy még Olaszország akkori ellenfelei is lojálisán elismerték Olaszország évtornabeli szerepét a világháborús konfliktusban.

— Olaszország ma ugyanazon rejtett erők ellen harcol, — mondotta Mussolini, — és szilárd elhatározása, hogy végigküzdi ezt a harcot, megvalósítja céljait.

Brit hadihajók lefoglaltak egy francia kereskedelmi hajókaravánt az Indiai-óceánon

Vichy erélyesen tiltakozott az újabb angol fellépés ellen

Vichyből jelenti a Rador, hogy Durbantól kétszáz mérföldnyire délre az angolok lefoglaltak öt francia hajót, amelyek az afrikai francia gyarmatok s az anyaország számára élelmiszereket szállítottak. A hajókon semmiféle hadianyag nem volt. A Havas-OFI ügynökség ezzel kapcsolatosan a következő részleteket közölte:

Az öt hajó Madagaszkárból szállított élelmiszereket az afrikai francia gyarmatoknak és az anyaországnak.

A hajók az Iberville nevű francia órhajó kíséretében haladtak és utjuk során négy cirkálóból és hat órhajóból álló angol hajórajjal találkoztak. A francia hajókaraván az Iberville ellentállása ellenére kénytelen

volt megállni és akkor az angolok mind az öt francia hajót lefoglalták.

A hajókat az angolok átkutatták, de azok fedélzetén semmiféle hadianyagot nem találtak.

A francia kormány erélyesen tiltakozott az angol kormánytól a francia hajók elleni támadás és azok lefoglalása miatt. A brit tengerügyi hivatal közleménye szerint a francia hajók német utasítások szerint közlekednek, hogy megkönnyítsék a német csempészést. Leszögeznek, hogy

a brit állítás nem felel meg a valóságnak.

Az öt francia hajó csak a francia lakosság élelmészére szánt élelmiszereket szállította.

Záptojással és paradicsummal „bombázzák” Detroitban Halifax lord angol nagyki velel a háború ellen tüntető amerikai asszonyok

Halifax washingtoni brit nagyki, — mint az „Associated Press” értesülése alapján a Német Távirati Iroda közölte, — Detroitban heves angolellenes tüntetés középpontjába került. A szálloda előtt, ahol Halifax nagykiévet tartózkodott, hatalmas tömeg gyűlt egybe: asszonyok, lányok, akik nagy táblákon angolellenes és beavatkozásellenes feliratokat hoztak. Amikor a brit nagykiévet távozni készült a szállodából, „Le Angliával” kiáltással fogadták. A

tüntetés forrpontra akkor jutott, amikor Halifax a detroiti püspök palotája elé érkezett, ahol — mielőtt még a rendőrség közbélephetett volna, — záptojással és paradicsummal hajgálták meg. Több tojás és paradicsom eltalálta Halifaxot. A tüntetés másnap is folytatódott. A város utcáin „Le Angliával” és „Halifax a háborús üggyel” felírásu táblákat hoztak a tüntetők. (Rador)

A német operaházak harmadik háborús téli idénye

Az örökéletű operák száma elég nagy ahhoz, hogy belőlük minden német operaház változatos műsort állíthasson össze. Ha például évfordulók alkalmát adnak arra, hogy egy-egy nevezetesebb mester kevésbé ismert művei is műsorra kerüljenek, ez a szám tetemesen meg is gyarapodhatik. Így Mozart halálának 150 éves évfordulója a „Figaro házasságán”, a „Don Giovanni”-n, a „Cosi fan tutten”-n és a „Varázsfuvolán” kívül a nagy művész néhány ritkán hallott művere is ráterelte a figyelmet. A berlini Népopera például Mozart „Titus”-ával nyitotta meg a téli idényt — éppen 150 évvel ösbemutatója után —, Darmstadtban a „Finta giardiniera” és a „Mithridates” kerül színre, Bécs pedig újra bemutatja az „Idomeneo”-t, mely Strauss Richard lelkes pártfogolása mellett a nyáron már a salzburgi ünnepi játékok alkalmával is színre került. Ilyen felújításokra Wagner is alkalmat ad. Annak emlékére, hogy a Párisból hazatért Wagner 1842-ben a „Rienzi”-vel oly példátlan sikert aratott, a drezdai operaház újból bemutatja ezt a „nagy operát”. A mester második Párisban írt és először Drezdában előadott operája, a „Repülő Hollandi” a berlini Népopera műsorán szerepel, de ugyancsak új betanulásban Drezdában is színre kerül. A „Nibelungok” ciklust a müncheni opera, mely már három játékidőt fordított a sorozat új fel-fogásban való kidolgozására, tovább folytatta és az „Istenek alkonyával” nagy sikert is aratott.

A német mesterek mellett a nagy olasz operazeneszerzők közül Verdi áll az első helyen. Halálának 40 éves évfordulója a berlini Népoperának is alkalmat adott a majdnem ismeretlen „Orleansi szüz” felújítására, de a rég polgárjogot nyert „Don Carlos”, „Falstaff” és „Othello” mellett más darabjai is az érdeklődés középpontjába kerültek. Érdekes módon kisebb operaházak sem vonakodtak a kockázatvállalástól: a „Luisa Miller” Darmstadtban, a „Macbeth” Hamburgban, a „Sziaciliai veversnye” Königsbergben került a színpadra. Puccini és Giordano (az „André Chénier” és a „Fedora”) kívül a népszerű Mascagni és Leoncavallo képviseli az olasz mestereket, de szóhoz jut Zandonai is, akinek „Julia és Romeo”-ját a római királyi operaház együttese adta elő először Németországban. Zandonai Németországban most Drezdában szerepel „Francesca da Rimini” című operájával.

És ezzel ott vagyunk az új szerzeményeknél, melyek természetesen szintén nem hiányozhatnak. Bármily nagy kockázattal jár is egy-egy új opera betanulása, éppen olyan nagy a német operavezetőségek kívánsága is, hogy az egykori zeneszerzőket támogassák és az új irányú kezdeményezéseket a közönség ítélete alá bocsássák. Frankfurt egyszerre három ösbemutató kockázatától sem riad vissza: Orfftól a „Hold”, Hermann Reutter „Odysseus”-a és Werner Egk „Kolumbusz”-a fog versenyezni a sikerért. A jól ismert Othmar Gerster és Othmar Sheeck szintén új operákkal mutatkozik be. Az előbbi nagy sikerű „Enoch Arden”-ja után hasonló siker reményében megírta a „Passaui boszorkány”-t, az utóbbi pedig a „Durandé kastély” próbálja a berlini közönséget megnyerni. Heinrich Sutermeister, aki Drezdában „Romeo és Julia”-jával egyszer már fellépett, akkori sikerén felbuzdulva „Varázssziget”-ével újból harca indul Fortuna kegyelért.

Az új alkotások iránt egyébként nemcsak ezek a nagy operaházak érdeklődnek. Boroszló, Braunschweig, Chemnitz, Weimar és Hannover szintén helyet akar adni az új zeneszerzőknek. Sőt külföldi zeneszerzők sem hiányoznak a német ösbemutatókon. Mannheimben Dvoráktól „A jakobinusok” kerül először színre, Berlinben Janacek „Jenufa”-je kerül a cseh Vaclav Talich vezényletével új betanulásban a közönség elé, Darmstadt ugyanettől a szerzőtől a „Kátja Kobanovna”-t mutatja be. Németország tehát az előadott operák kiválasztásában is teret enged annak a szellemnek, melytől vezetve a nemzetközi kultúrcseraerakciók keretében eddig is számos külföldi karmestert, szólistát, zenekart és színiggyűttest hívott meg vendégszerelésre.

Fordításokat,

okmányokat, irodalmi és szakmunkákat, román, német vagy magyar nyelvről vagy nyelvre, fordítok. Levelezőlap érdeklődésre vár a zolok. Timisoara III., Strada Rusu Siranu 2 sz.

Finnország semmi körülmények között nem tágit szövetségeseitől

Kelet-Karéliából kiűzik az utolsó szovjet csapatmaradványokat és a murmanszki vasutvonal és a Sztalin-csatorna a finn véderő hatóságában — Roosevelt elnök a Helsinkibe intézett demars után németellenes finn zavargások hírével igyekeznek megdolgolni az angolszász közvéleményt

Finnországot nem lehet megfélemlíteni

Berlin munkatársunk távbeszélőn tegnap este a Finnországhoz intézett amerikai ultimátummal kapcsolatban az alábbiakat közölte: A külföldi sajtó képviselőinek értekezletén a német birodalmi kormány szóvivője, Schmidt miniszter kijelentette, hogy minden emberi lelklismeret felháborodik azon az eljáráson, melyet az Egyesült Államok politikai merényletet akarnak a hősiességben, elszántságban és áldozatkészségben felülmúlhatatlan kis finn nép ellen elkövetni. Európai szemszögből nézve a dolgokat, nem engedhető meg, hogy az Egyesült Államok a hírhedt newyorki alvilág gengszter-módszereivel befontárolkodjanak az európai ügyekbe és megcsorbítsák egy olyan idealista nép tekintélyét — saját mértékkel mérve, — mint amilyen idealista a finn nép... — mondotta Schmidt dr., aki a továbbiak során hangoztatta, hogy nem nyilatkozhat előre Finnország magatartásáról, de köteles rámutatni a finn kormány világos és higgadt állásfoglalására, ahogyan Hull amerikai külügyminiszter pókhendi fellépésére válaszolt: a finn kormány közölte, hogy az Egyesült Államok jegyzékére, melyet a körülmények megengedtek, eljuttatja válaszáat a washingtoni kormánynak. Német politikai körökben az a meggyőződés alakult ki, hogy a finn kormány magatartása, — hogy majd ő fogja meghatározni a válaszáadás időpontját és feltételeit, — a legmegfelelőbb állásfoglalás ebben a kérdésben. Schmidt dr. ugyanakkor megjegyezte, hogy az Egyesült Államok gengszteri módszereire nemcsak Finnországnak, de egész Európának válaszolnia kell.

Az amerikai demars: megfélemlítési kísérlet!

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: A semlegeségi törvény módosításának legutóbbi szenátusi vitája során az elszigetelődés-pártiak hevesen támadták a legutóbbi amerikai fellépést a finn-szovjet viszonytal kapcsolatosan. Taft szenátor gúnyosan azt kérdezte,

vajjon az Egyesült Államok biztosítékokat kaptak a Szovjetuniótól, hogy az a jövőben nem támadja meg többé Finnországot?

Utalva arra a tényre, hogy az Egyesült Államok a maguk részéről nem adhatnak Finnországnak ily garanciát, Taft szenátor megállapította, hogy a Finnországgal szembeni fellépés kellemetlen helyzetbe hozta az Egyesült Államokat.

Clark demokrata szenátor a Finnországhoz intézett amerikai követelést megbélyegezve azt mondta, hogy az nem más, mint egy kis néphez intézett

félszólítás acéjból, hogy ne semmisítsen meg egy rendkívül nagy népet.

Hoffmann köztársaságpárti szenátor leszögezte, hogy a Finnországhoz intézett amerikai demars nem egyéb, mint

Roosevelt elnök módszerének egy újabb változata „különböző, szabadság osztogatási” kísérletei folytatására.

Az amerikai nyilatkozatok alapján az ember azt lehetné — mondotta Hoffmann szenátor, — hogy Finnország egyike azon támadó államoknak, melyekről Roosevelt annyiszor beszél. Most, amikor Finnország visszaszerzi azokat a területeket, melyektől a Szovjet megfosztotta, Roosevelt közbelép és parancsot ad a finneknek: álljanak meg! Ez azt jelenti, hogy az Egyesült Államok a megfélemlítés eszközeihez nyulnak. (Rador).

Nagybritannia hadat üzen Finnországnak?

Stockholmból jelenti a Stefani-iroda: A tegnapi reggeli svéd sajtó Hull amerikai külügyminiszter Finnországra vonatkozó kijelentéseivel foglalkozik. A stockholmi lapok Helsinkiből érkezett tudósításai ugyanakkor rámutatnak arra, hogy ez az angolszász manőver semmiféle befolyást nem gyakorolt a finn

népre. Nyilvánvaló, — írják a svéd lapok, — hogy az Egyesült Államok demarsa, mely a Szovjet elleni finn hadműveletek megszüntetését követeli, arra irányul, hogy előkészítse az angol hadüzenetet Finnország ellen. (Rador).

A murmanszki vasutvonal és a Sztalin-csatorna felé törnek előre a finn csapatok

Helsinkiből jelenti a Stefani-iroda: A legutóbbi értesülések szerint a finn csapatok gyors előrenyomulásuk során már Kelet-Karéliá legészlső keleti részén, Paatene, Rukajearvi, Saerkijarvi körzetében haladnak előre,

a murmanszki vasutvonal és a Sztalin-csatorna felé.

Az utolsó negyvennyolc óra leforgása alatt több új falut foglaltak el, melyeket a visszavonuló szovjet csapatoknak már nem volt idejük elpusztítani. A ked-

A helsinkii németellenes tüntetések híre: kitalálás

Berlinből jelenti a Rador: Illetékes helyről közlik, hogy a német főváros politikai köreiből hazugságnak mondták a külföldön, különösen a bostoni rádió által terjesztett és Helsinkiben állítólagosan lefolyt németellenes tüntetésekre vonatkozó híreket amelyeket

azzal a céllal találtak ki, hogy megtévesszék az Egyesült Államok közvéleményét Finnország valódi magatartása tekintetében.

Kijelentették, hogy a német birodalom részéről vizsgálatot folytattak megállapították, hogy a helsinkii német követők egyáltalán semmi tudomása sincs ilyen tüntetésekről. Ezzel kapcsolatban felhívják még a figyelmet a finn kormány cáfolatára is, mely ezeket a híreket szintén hazugságnak minősít. Ebből kitűnik — mondották a Wálhel-

vezőtlen időjárás ellenére a finnek egy újabb rohammal további harminckilóméteres szakaszon nyomultak előre.

Helsinki városa ellen. — a Stefani-iroda egy másik jelentése szerint, — két szovjet bombavető támadást intézett és nagy magasságból tíz nagykaliberű bombát dobott a finn főváros déli negyedére. Egy kisfiány életét vesztette, tíz ember megsebesült. Egy újabb szovjet légitámadásra is sor került ennek emberáldozata nem volt. (Rador).

Tüntetések híre: kitalálás

stráson, — hogy

Finnország egészen másképpen gondolkodik, mint ahogyan azt Roosevelt a finn kormányhoz intézett jegyzéke után szeretné.

... EGY SZEMREHANYÁS

Stockholmból jelenti a Rador: A Stefani-iroda londoni értesülése szerint Vernon Bartlett néves támadást intézett a „New Chronicle” hasábjain az angol kormány ellen, mert a finn-szovjet különbőke érdekében megindított amerikai akcióban olyan passzív szerepet töltött be. Bartlett felteszi a kérdést, hogy a londoni kormány magatartása vajjon milyen benyomást keltett Moszkvában ezzel az ügyei kapcsolatban, amelyben a legerélyesebb magatartást kellett volna tanúsítania.

Ófelsége I. Mihai király névnapján törvényes munkaszünet van

Bucarestből jelenti: A munkaügyi miniszterium rendelete értelmében november 8-án, Ófelsége Mihai király névnapján törvényes munkaszünet van. A gyárak, üzemek, vállalatok és üzletek egész nap nem dolgoznak. Kivételt képeznek azok a gyárak, amelyek a hadsereg részére szállítanak.

A százleves bankjegyek érvénye

Bucarestből jelenti: A nemzeti bank közleményt hozott nyilvánosságra, amelyben a százleves bankjegyek körüli félreértések kiküszöbölése végett hangsúlyozza, hogy ezek a papírpénzek, bármilyen színűek és kibocsátásuk legyeiek továbbá bármilyen a rajtuk szereplő aláírás, érvényesek és azokat az érvényben levő rendelkezések terhe mellett köteles mindenki elfogadni.

Kirobbanással fenyeget a csendesóceáni helyzet

Saughaitól jelenti: Sidneyből érkezett hírek szerint az Északamerikai Egyesült Államok tárgos lépéseket tettek az ausztráliai kormánnyal az ausztráliai partokon létesítendő fontos tengeri és légi támaszpontok érdekében. A csendes-óceáni helyzet bonyolódásának veszélye, mely az utóbbi napokban nagyon elhatalmasodott, szükségessé teszi, hogy a legrövidebb időn belül széleskörű biztonsági intézkedéseket fogantossanak Ausztrália partvidékén is. (Oriente).

Nagy az aggodalom Londonban

Genéből jelenti a Rador: A Stefani-iroda közli, hogy Londonból érkezett hírek szerint, a szövetséges csapatok krími sikerei angol körökben nagy aggodalmat keltettek. A Kaukázus védelmének kérdése napirányban van és a londoni közvélemény tetteket vár az angol kormánytól. A helyzet konszolidálása érdekében a közvélemény az angol kormány sürgős átalakítását követeli.

FORUM ARAD — Telefon 20-10
a nagyfilmek színháza

Holnap egy szenzációs filmbemutató!

Az UN VERSAL superprodukciója!
Az utóbbi évek legmonumentálisabb filmóriája! Egy mi denre kész s elszánt exp deció, ez veszéllyel küzde teletezi Délamerika szívében, az INKÁK romjait, elrejtett templomait é palotáit n.és kincseit

Az inkák öröksége

(A zöld pokol)

MAY KÁROLY hasonlevi regénye után,
JAMES WHALE rendezésében, a főszerepben

Douglas Fairbanks Jr.
Joan Bennett

John Howard, George Bancroft, Alan Hale

Ma utoljára 5, 7.15 és 9.30 órakor

A santonai rejtély

GUSTAV FRÖHLICH — CAMILLA HORN

Műsoron kívül a legújabb 12. sz. ONC, és az 528. sz. UFA háborus híradók

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György

Emineșcu-utca 8 Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed évre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hafőtagoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kérésére.

Churchillné asszony

más v. emeryen van mint az utca

„... Santo Novemberesen hat Churchill asszony, Winston ur hívesének az a fellívása, melyet a Szovjetunióknak nyújtandó segítség érdekében bocsátott ki. Churchill asszony ebben a nem mindennapi szózatában azt állítja, hogy a brit nép valósággal ántja a Szovjetunióknak nyújtandó segítséget! Ezekután nyilvánvalónak látszik, hogy a brit nép vágyai nem minden esetben fedik a brit kormány kívánságait. Ha azonban mégsem így volna, akkor meg kell állapítani viszont, hogy a brit miniszterelnök pompásan ért hozzá, miként kell az emberben feltüremelő vágyakat valóban művészi készséggel elnyomni, mert hiszen közismerten kemény szíve talán még sohasem volt ilyen kemény, mint éppen most, amikor legjobb barátja és politikájának legmegbizhatóbb támasza, Beaverbrook, a Szovjetunióknak jelenleg folyó élet-halálharcára azt mondja, hogy „szívfacsaró”. (Szóló).

— ANTONESCU MIHAI HELYETTES-MINISZTERELNÖK KIHALLGATÁSON FOGADTA A NÉMET PÉNZÜGYMINISZTER. Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes-miniszterelnök november 2-án kihallgatáson fogadta Schwerin von Krossig gróf, német pénzügyminisztert és Killinger Manfred báró bucurestii úmet követet. A kihallgatás után Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök ebéden vendégül látta a német pénzügyminisztert, Killinger Manfred báró követet, Gerstenberg tábornok német légügyi attasét, Stelzer Gerhard dr. német követségi tanácsost, Von Mirbach német követségi titkár, Steonescu tábornok pénzügyminisztert, Marinescu Ion nemzetgazdasági minisztert és Otulescu Alexandru a Nemzeti Bank kormányzóját.

— Török tábornokok látogatása a keleti fronton. Isztambulból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy Ali Fuad tábornok, a török katonai iskola igazgatója és Er kilet nyugalmazott tábornok, akik a német kormány meghívására látogatást tettek a keleti fronton, szerdán visszaérkeztek Isztambulba.

— Angolellenes tüntetés. Genfből jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a lyoni rádió jelentése szerint Eyruthban letartoztattak négyszáz szíriait, akik angol ellenes tüntetést rendeztek.

— Afganisztán — rádióország. Egyike a legfiatalabb rádióországoknak Afganisztán, amelynek 20 kwattos „Telefunken”-leadója a múlt évben épült és működésbe helyeztetett. Az ország 650.000 négyzetkilométernyi területtel és kerekén 7.000.000 lakossal nagyon gyéren van népesítve. Kevés országgal — vasútvonal egyáltalán nincsen — főleg csak karavánutakkal rendelkezik. Ezen oknál fogva készülékek hállókapcsolással nem igen jöhetnek tekintetbe. Batteriakészülékek sem alkalmasak, mert a batteriak nem állanak mindig rendelkezésre. Ezért Afganisztánban ezen készülékektől elálltak és egy más rendszerre kellett áttérni, hogy a lehallgatást mégis bevezethessék. Az afganisztáni posta tehát az ország minden nagyobb helységében nagy hangszórótelepet létesített, amelyet a „Telefunken” szerelt fel. Ezen Telefunken-telepeknek felépítése a következőképpen történt: a kábeli, mint fővárosi állomás leadása a helységekben egy rádió-hangfokkészülék által lesz felvéve és a helység nagyságához mérten 20, 70 vagy 150 wattos teljesítményű hangszórók által újabb leadva. Ezen célra minden egyes helységben a felvevőkészülékhez mikrofon és lemezleadó van kapcsolva. A helység nagyságának megfelelően hangszórókat használnak (5-től 50-ig). Ezen helyi központok és az ezekbe kapcsolott hangszórók áramszolgáltatását egy benzinagregátor biztosítja. Az ezen központokat kezelő személyzetet Kábulban egy Telefunken-mérnök képezte ki és feladataira utasította. Ezen hangszórók által továbbított leadások Afganisztánban már nagyon rövid idő leforgása után nagy népszerűségnek örvendek.

Egyházaink életéből:

Argay György evangélikus szuperintendens beiktatták az aradi vezető lelkészi állásba

Szerdán ismét ünnepnapja volt Arad evangélikus társadalmának. Ekkor iktatták be az aradi vezető lelkészi állásba Argay György szuperintendens, a romániai evangélikus zsinatpresbiteri egyházkerület új vezetőjét. A lelkészavatási szertartás az aradi evangélikus templomban, a délelőtti tíz órakor megtartott istentisztelet keretében történt meg,

amely alkalomra a templom zsufolóság megett az aradi és más városokból is erre az ünnepségre érkezett ágostaj hitvallásu evangélikus hívekkel, valamint a többi aradi felekezet kiküldöttjeivel és a másvallásu érdeklődőkkel.

Argay György szuperintendens beiktatását az aradi vezető lelkészi állásba ünnepi istentisztelet előzte meg, amelynek bevezető imádságát Bíró László braşovmegyei evangélikus lelkész mondta. Ezután a templomban egybegyűlt hívek B. Kulesár Juliska operanékesnő és Dóczy Ida énekszáma hallgatta, majd Fischer Ernő zongoraművész orgonaszáma következett: Bach variációk. A tehetséges zongoratanár ezúttal is gyönyörűen játszott, művészi hozzájárulással kezelte a hangszert, amelynek hangjai betöltötték a virágdíszbe öltözött templomot.

Ezután került sor a beiktatásra, amelynek szertartását Nikodémusz Károly egyházkerületi főjegyző Sipos András braşovmegyei és Ponyiczky László az arad-bánsági egyházmege főesperesének segédletével végezte. Nikodémusz Károly főjegyző lendületes beszédet intézett az új aradi evangélikus vezető lelkészhez és az egyházi szolgálatot a meggyújtott gertyához hasonlította, amely lassan, észrevétlenül elfogy, csak azért, hogy mások célját szolgálja. Hatásos avatóbeszéde mély benyomást keltett a hallgatóság körében. Ezt követően

az új állásába beiktatott lelkész letette az esküt és a szöszökből elmondotta beköszöntő beszédét aradi híveinek.

A püspök rámutatott az aradi egyházközség kimagasló helyzetére, amelyet az egyházkerület többi egyháza között elfoglal és az ebből keletkezett nagy feladatra. Hangzottatta, hogy csak egyszerű szolgálja az Urnak és hűséggel, odaadással akarja folytatni azt a nagy léleképítő munkát, amelyet nagyevű elődje, a felejtethetetlen emlékű Frint Lajos szuperintendens megkezdett a romániai evangélikus zsinatpresbiteri egyházkerületben. A gyülekezetet a várhegyen állt városhoz hasonlította, amely nem rejtőzhetik el és

amelynek néladó munkát kell végeznie a jövőben is, ugyanugy, mint eddig.

Az egyházkerület egyházközségei élén álló aradi gyülekezetnek testvérli segítségével és a nép érdekében hozandó áldozatkész szolgálatokban kell elől járnia. Ígérte a vezető lelkész, hogy ebben a nagy munkában Isten segítségével ő maga akar hívei élén haladni. Isten meghatott szavakkal köszönte meg az aradi gyülekezetnek az iránta előlegezett bizalmát és a timișoarai gyülekezet jószágát,

amely időről időre azáltal, hogy sokan jöttek el Aradra a beiktatási ünnepségre.

A szuperintendens nagyhatású beszéde után az aradi római katolikus énekkar Kovács Gyula karnagy vezényletével Beethoven: Isten dicsőítése című szerzeményét adta elő hatásosan. Argay György vezető lelkész imája és áldása után a gyülekezet énekelt.

A püspök ezután néhány markáns mondat kíséretében

leleplezte a templom falában elhelyezett fe-

hér márvány emléktáblát,

amely Frint Lajos szuperintendens emlékét őrz, következő felirással: In memoriam Frint Lajos szuperintendens 1881—1940. Az aradi gyülekezet ez a táblával is elmulhatatlan halálját tolmácsolja néha püspökének.

Ezután került sor az üdvözlő beszédekre, amelyek sorát Purgly László egyházkerületi főfelügyelő nyitotta meg. Rámutatott Argay György eddigi építő munkájára és kérte, hogy elődje szellemében dolgozzék ezután is. Ígérte, hogy támogatni fogja a vezető lelkészt ennek a nagy munkának az elvégzésében és Isten áldását kérte működésére, mert

személyében méltó utódját látja néhai Frint Lajosnak, az aradi evangélikus egyház alapítójának, akinek szintén az volt az óhaja, hogy helyét Argay György foglalja el.

Ponyiczky László, az arad-bánsági evangélikus egyházmege nemrég megválasztott és beiktatott főesperese az esperesség nevében üdvözlölte a püspököt Palágyi Jenő dr. aradi másodfelügyelő köszöntötte a szuperintendens, mint néhai Frint Lajos püspök méltó utódját. Sipos András főesperese a braşov egyházmege üdvözlő tolmácsolta, egyben az evangélikus csángók és négy evangélikus iskola tantestület ragaszkodásáról és szeretetéről biztosította az új főpapot. Nagy Imréné, az aradi evangélikus nőegylet elnöknője megható üdvözlő szavai után Tarnóczy Lajos aradi református vezető lelkész köszöntötte új pártársát, Olosz Lajos dr. pedig az aradi református egyházmege és az egyházkerület nevében beszélt. Az aradi római katolikus egyház üdvözlölte Oláh Ferenc minorita tolmácsolta néhány szívből jövő üszinte szóval, az unitáriusok nevében Bakó László, a görög keleti román egyház képviselőjében Codreanu Florian főesperese, a görög katolikus egyház nevében Nistor főesperese, továbbá az aradi görög keleti szerb főesperese, Schmidt Ferenc az aradi római katolikus dalkör, Schemmel Viktor timișoarai evangélikus lelkész

a timișoarai egyházközség és hívek megbízásából,

Wachsmann Alvin dr. timișoarai egyházközségi felügyelő, Takács Andor dr. arad-bánsági egyházmegei felügyelő, Anvender Henrikné a timișoarai evangélikus nőegylet elnöknője és Pichler Márton az orsovai német evangélikusok képviselőjében köszöntötték meg az új egyházfőt. Az üdvözlő beszédekre Argay György szuperintendens külön-külön válaszolt és mindannyiuknak megköszönte szeretetüket és ragaszkodásukat.

A beiktatási ünnepség után a Lido étteremben közbéd volt,

utána pedig a beiktatásra Aradra érkezett vendégek kivonultak a Felsőtemetőbe, Frint Lajos szuperintendens sírjához.

Este hét órakor nivós műsora vallásos est volt az evangélikus templomban. Gyülekezeti ének után ima és igeolvasás következett, majd B. Kulesár Juliska operanékesnő, Dóczy Ida együttes énekszáma után Zalay Sándor hegedűművész Paradies: Sicilien című szerzeményét adta elő, orgonán Fischer Ernő zongoratanár kísérte, aki Bach-variációkat is játszott. Mély gondolatokkal átszőtt beszédet mondott Piro László braşovmegei lelkész, Essig József varsandi lelkész pedig rövid bevezető után két Reményik-verseket szavalt, kiváló tehetséggel. A püspök imája és áldása után a vallásos est műsora gyülekezeti énekekkel zárult. (—y.)

— Halalos ítélet gazdasági szabatás miatt. Prágából jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a prágai bíróság gazdasági szabatás miatt öt lentest halálra ítél. Az ítéletet végrehajtották. Az elítéltek olyan nagyszámú vágta titokban gertéseket, szarvasmarhákat és borjúkat, hogy azok husával nyolcezerkét száz személyt lehetett volna egy hónapig táplálni.

— A megfagyott gyapju. Mosás helyett a gyapju úgy is lehet tisztítani, hogy jéhtük 27 fokra nulla alá. Az így megfagyasztott gyapjuból a tisztítálság-riat a megszárdujt gyapjuzsírral együtt itügetés segítségével távolíthatják el. Az ilyen módon tisztított gyapju minőségben és színben is felülülja a mosottat.

— A megfokrosodott lovak szerencsétlenségét okozták. A Tarnava-Mica megyei Bogaciu község határában súlyos szerencsétlenség történt. Keszeg István szolgalegény kétlovas szekérével takarmányt akart a mezőről behordani. Utközben a lovak megriadtak és elragadták a meerrakott szekeret. A szolgalegény közben leesett a szekérről és a kerekék alá került, amelyek egyik lábát bokájában eltörték. Kórházba szállították.

Galetta Timișoara

női és ferfi divatárúzet nov. 1-től a belvárosi Str. Mercy 1 sz. alól átköltözött a Str. Mercy 5 sz. alá (volt Rotschild Zelma üzlethelyiségbe)

— A gyermekáldás nagydíja. Spanyolországban is súlyos gondja a kormánynak, hogy úgy szoradós, min egyeb rendelkezésekkel elmozdítani igyekszik a nemzet. szaporodás ügyét. Fontos közjóléti reformokat hoztak már ezen a téren, valamint egyre fokozódó anyagi segítség: az arak a népes családoknak. Az utóbbi esztendőben azonban külön jutalomban is részesülnek a legnépesebb családok. A gyermekáldás idei nagydíját két család között osztották meg. Mindkét házaspár husz év előtt lépett házasságra és husz gyermekük született két évvel leforgása alatt.

— Uj főügyész Aradon. Galea Nicolae dr., az új aradi főügyész szerdán délelőtt letette az esküt és átvette hivatalát. Az eskütelésen jelen volt az aradi ügyvédi kamara vezetősége is.

— La Guardia új börtön megválasztották Newyorkból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy La Guardia egy millió hatszáz ezer szavazattal újra megválasztották Newyork főpolgármesterévé. Ugyanakkor Odwyer William, La Guardia ellenjelöltje 965.000 szavazatot kapott. Már csak néhány szavazóközvet eredménye hiányzik.

— Negyven ezer kínai katona segíti a Szovjetet. Tokióból jelenti a Rador: A Domei iroda közlése szerint a tizennyolcadik kínai hadseregcsoport főparancsnoka rendeletet adott ki, hogy egyelőre negyven ezer kínai kommunista katona menjen a Szovjetunióba. A Szovjet százezer embert kért Kínától.

— Iskolát bombáznak az angolok. Hágából jelenti az NTI: Beavatott forrásból közlik, hogy a keddről szerdára hajló éjjel brit repülőgépek jelentek meg Hollandia felett. Az ellenséges gépek robbanó bombákat dobtak egy katolikus iskolára és internátusra. Két gyermek meghalt, három súlyosan, míg másik három könnyebben megsebesült. A romok alatt még két gyermek van eltemetve, de nincs remény a megmentésükre. Az iskola közelében körülbelül száz ház megsérült, közöttük több súlyosan.

Legideálisabb arczépítő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS-arccerem, esteli és nappali használatra. Egy téglai ára 60 lei, GENIUS-puder egy doboz ára 60 lei, GENIUS-szappan 60 lei. FÖLDES GYÓGYSZERTÁR, ARAD.

— Rendőrségi razzia Aradon. Kétfő és szerdán este az aradi rendőrség nagyarányú razzia rendezett a város területén és több személy, akiknek irata nem volt rendben, előállították a rendőrségen. Néhányat közülük továbbra is fogvatartották.

— Amerika nem kíván a kommunizmusért dolgozni. Newyorkból jelenti az NTI: Fish köztársasági szenátor a First America szervezet egyik vidéki ülésén kijelentette, hogy megbízatásának visszavonására kell bírni azt az elnököt, vagy kongresszusi tagot, aki a Kongresszus megkérdése nélkül háborút akar üzentni. Az Egyesült Államok háborúba lépése maga után vonja a kommunizmus elfertőzését, a forradalmi zűrzavart kitérését és Amerika csődjét. Ma az Unió és nem az oroszországi, angolai és kínai kommunisták érdekében kell dolgozni — fejezte be Fish szenátor.

— Ausztrália felülvizsgálja a helyzetet. Amszterdamból jelenti a Rador: A brit tájékoztató szolgálat közli, hogy az ausztráliai miniszterelnök kijelentette, hogy az új helyzet nyomán újból megvizsgálják a tengerentúli küldendő ausztráliai csapatok ügyét.

— Géppuskákkal gyakoroloznak az angol nők. Newyorkból jelenti az NTI: Az Associated Press irodóni tudósítójának közlése szerint Churchill miniszterelnök rendeletére az angol nők puskával és géppuskával végeznek gyakorlatokat, hogy az utak és hegyi átjárók védelmében részt vegyenek. Azokat a nőket, akik a hadianyaggyárakban való munkára és az „egyenruhás szolgálatra“ koruk miatt alkalmatlanok, arra hívják fel, lépjenek be a „Tommy Gun Girls“ szervezetbe.

Egyiptomban telőfokra hágott az elkekeredés

Ujabb angolelles merényletektől tart a kairói kormány — Egyiptom elutasította a Szovjettel való diplomáciai és kereskedelmi viszony újrafelvételére irányuló brit közvetítést

Izstambulból jelenti: Egyiptomban, különösképp a nemzeti érzelmű lakosság körében nagyfokú visszavetést és elkekeredést szült az egyre növekvő angol nyomás, mellyel a londoni kormány közeledést szeretne létrehozni Egyiptom és a Szovjetunió között.

Kairói körökben kijelentették, hogy az egyiptomi

kormány éppen azért zárkózott el a Szovjetunióval való diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatok újrafelvételétől, mert a lakosság elégedetlensége könnyen véres eseményekben robbanhat ki és növekedne a megszálló brit erők elleni merényletek száma. (Oriente.)

— Szovjet kitalálások német városok bombázásáról. Berlinből jelenti a Rador: A boisevista rádióállomásoknak az a híresztelése, mintha a keddről szerdára hajló éjjel szovjet repülőgépek Danzig, Königsberg és Riga ellen intéztek volna támadást, amelynek nyomán robbanásokat és tüzeket okoztak, beavatott német körök kijelentése szerint egyszerű kitalálás. Az említett városok láoi megerősíthetők, hogy a légítámadás nem igaz, sőt azon az éjszakán még légiriadó sem rendeltek el a fenti városokban.

— A Kongresszus tagjai támadták az amerikai kormányt. Washingtonból jelenti az NTI: A szenátus keddi ülésén a semlegességi törvény módosításával kapcsolatos viták során az elszigetelődéspártiak élesen támadták azokat a hivatalos kijelentéseket, amelyeket az Egyesült Államok részéről a Szovjet és Finnország közötti viszonyra nézve tettek.

— Összetűzés amerikai és angol tengerészek között. Newyorkból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy a Chicago Daily Tribune jelentése szerint az angolok és amerikaiak között, különösen a kikötőkben, ahol több hadihajó horgonyoz, számos összetűzés történt. News Port kikötőjében olyan súlyos összetűzés volt, hogy a rendőrségnek kellett közbelépnie.

Hull eljárása: zsarolás

Washingtonból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy Cordell Hull amerikai külügyminiszternek Finnország elleni fenyegetései még a beavatkozás mellett állást foglalt amerikai körökben is nagy feltűnést keltettek. A „Washington Herald“ című lap

Cordell Hull eljárását zsarolásnak minősíti, amely egy kis állam ellen irányul.

Emlékeztet arra, hogy Finnországot egy év előtt dícsőltették azért a nagyszerű ellentállásért, amelyet a boisevista elnyomás ellen tanúsított. Godwin rádióbemondó, aki németellenes magatartásáról ismeretes, Cordell Hull nyilatkozatát „kegyetlennek“ minősítette és utalt arra, hogy 1940-ben az Egyesült Államokban milyen rokonszenves volt Finnország, a „kicsiny és vitéz demokrácia, amely az Egyesült Államokkal szemben fennálló adósságait mindig törlesztette és amely vitézül védekezett a brutális szovjet támadás ellen“.

Most, — folytatta a rádióbemondó — Finnország Németország mellett áll

és a véres Sztalin tartozik az angolszász táborba,

amiért az Egyesült Államok kormánya barátnak tekintti.

A török rádió

is indexre került. Legalább is azokban a közeli államokban, ahol angol ellenőrzés működik. Ezekben az országokban Anglia ellenségesnek nyilvánította a török rádiót és megtiltotta közleményeinek hallgatását.

— Roosevelt ismét pénzt kér. Washingtonból jelenti az NTI: Roosevelt elnök újabb négyszázötven millió dolláros hitelt kért a hajóhad részére. A Newyork Times értesítése szerint háromszázötven millió dollár repülőgépek gyártására, míg a többi gyógyszerek beszerzésére fordítják.

— Olasz hadijelentés. Rómából jelenti a Rador az olasz főhadiszállás közleményét: Kedden ellenséges repülőgépek ismét támadást intéztek több délszertelai helység ellen, három személy megsebesült. A légelhárító tüzérség közbelépése egy ellenséges gépet lelőtt. Egy másik gép olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy elvezésével lehet számolni. Északafrikában a Benghazi ellen intézett légi támadás során egy olasz vadászgép lelőtt egy angol bombavető gépet.

— Píócák és a vérvizsgálat. Japán orvosok az utóbbi időben úgy vesznek vizsgálat céljaira vért, hogy píócák ciosztik helyett píócákat alkalmaznak. Először laboratóriumi állatkísérletekkel alkalmazták ezt az eljárást, amikor is a píócák jobban és ösztönösebben intézik el a vérvételt.

Teke sport

AZ ARADVÁROSI CSAPATBAJNOKSÁG BÉTELEZŐ MERKÖZÉSEI

Mint már megemlékeztünk róla, az aradvárosi tekecsapatbajnokság fordulói során két mérkőzés elmaradt, így e két mérkőzés csonka fordulója zárja le a bajnoki evet és dönti el a bajnokság sorsát. E két mérkőzés érdekességét növeli az a körülmény, hogy az éppen az első négy helyezett vitva meg és pedig az első helyezetti Prietenii, a harmadik Crişanával, a második Tricolor pedig a negyedik Fortunával. A Crişana és Fortuna helyzetén a mérkőzés eredménye nem változthat, így inkább az első és második hely a kérdéses, tehát a bajnoki cím birtoklásáért folyik a küzdelem. Ha azonban a tegnapi között bajnoki táblázatra tekintünk, azt látjuk, hogy a Prietenii bajnokságot csak abban az esetben veheti el a Tricolor, ha csúcsteljesítményt jelentő famennyiséggel győzi le a most pompás formában játszó Fortunát, viszont a Prietenii nagyon rossz napot kifogva, gyenge famennyiséget érve el, kikap a vasutasok kiváló együttesétől és ezzel leadja 61 fányi előnyét, mellyel a Tricoloral szemben vezet.

Egyébként a Crişana mint rendező, a mérkőzést az ünnepre való tekintettel szombaton rendezi meg, így a Tricolornak módja lesz vasárnapi játékát a szombati eredményhez alakítani. A szombat-vasárnap program a következő:

Szombaton: Crişana C. F. R.—Prietenii 20 óra, bíró: Polánszky.

Vasárnap: Tricolor—Fortuna 17 óra, bíró: Terbanca.

A Macelari egyéni versenve egészíti ki a kétnapos műsort, amelyben az egyéni versenvt kedvelők 5 dobásos küzdelemben mérik össze erejüket. A szombaton este nyolc órakor kezdődő verseny díjai gyakorlati célt szolgálnak. A verseny vasárnap este 9 órakor, a holtversenyeket eldöntő rádobásokkal végződik.

Ügyeletes gyógyszerárak

Pénteken, november 7-én Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Dick (Marasesti-utca és Consistorului-utca sara), Janka (Regele Ferdinand-ut) és Weisz (Avram Iancu-tér).

Mozi

Pénteken Aradon a mozi műsora a következő: Forum: A santonai rejtély (német film). Corso: Angelika, a vézet asszonya.

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64

Előadások 3, 5, 7:30 és 9:30-kor

Nagy áldozatok árán sikerült megszerezni az újabb franciá filmgyártás egyetlen nagy filmjét:

ANGELIKA

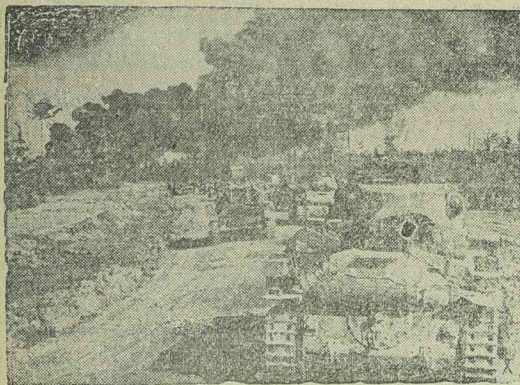
A VÉZET ASSZONYA

PIERRE BENOIT híres regényének a VERZO ROZSANAK gyönyörűen sikerült filmváltozata. Egy asszony végzettségűsége az őt szerető férfiakra.

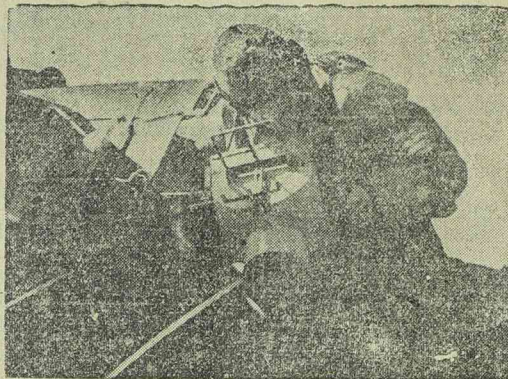
A főszerepben

VIVIAN ROMANCE

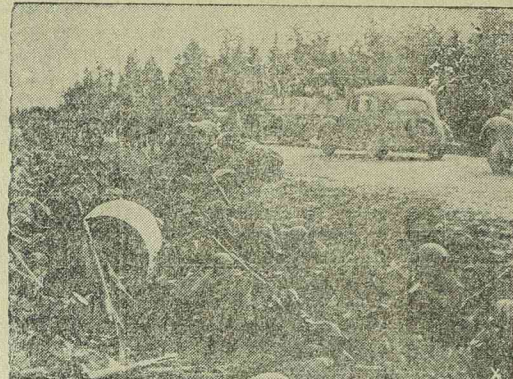
A legújabb UFA és O. N. C. hirdók a legújabb háborús eseményekkel.

Német csapatok előrenyomulás közben a keleti fronton

Igy fényképezik le német repülőket az ellenséges állásokat

Német csapatok pihenője a keleti fronton

= KÖZGAZDASÁG =

Munkaügyi vezérfelügyelőségek körzeti beosztása

A munkaügyi miniszterium a következő új területi beosztást léptette életbe a munkaügyi szolgálat elátlására:

1. Központi munkaügyi vezérfelügyelőség, amely a munkaügyi miniszteriumbar székel.
 2. Kerületi munkaügyi vezérfelügyelőségek.
 3. Kerületi munkaügyi felügyelőségek.
 4. Munkaügyi alfelügyelőségek.
- A központi munkaügyi vezérfelügyelőség hatásköre kiterjed az egész ország területére. Ez alá tartozik a hat kerületi vezérfelügyelőség Timisoara, Sibiu, Bucuresti, Iasi, Cerneauti és Chisinau székhellyel. A timisoarai vezérfelügyelőség alá a timisoarai, aradi és craiovai felügyelőség, míg a sibiu alá a sibiu és brasovi felügyelőség tartozik.

A timisoarai munkaügyi felügyelőség hatásköre a tartozik Timis-Torontal, Caras, Severin és Mehedinți megye. Ide tartozik még a lugoji alfelügyelőség Severin és Mehedinți megyével.

Az aradi munkaügyi felügyelőséghez osztották be Bihor, Arad és Hunedoara megyét. A felügyelőség területén működik még a devai és petrosani alfelügyelőség. A sibiu munkaügyi felügyelőség Sibiu, Aiba, Tarnava-Mica és Cluj-Torda megyét foglalja magában a lugoji alfelügyelőséggel, amelynek hatásköre Cluj-Turda és Tarnava-Mica megyére terjed ki.

A brasovi munkaügyi felügyelőséghez tartozik Brasov, Fagaras és Tarnava-Mare megye a sighisoarai alfelügyelőséggel, amelynek hatásköre Tarnava-Mare megyét érinti.

Visszacsatolási kölcsönt jegyezni:

kötelesség!

Főelőkfelek statisztikája. A földmivelésügyi miniszterium kérte a megyei mezőgazdasági kamarákat, hogy közöljék a körzetükbe tartozó megyék burgonya, vöröshagyma, káposzta és bab termelését, a helyi szükségletek mennyiségét, az esetleges készleteket, a hektáronkénti előállítási árakat minden egyes termékre és végül az utolsó három év átlagárát.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák: (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195. svájci frank 44.71—46.47. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—2.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.12—3.24, olasz lira 9.50—9.50, leva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 750.77—786.60, egyiptomi font 776.15—806.74, palesztinai font 759.62—789.55.

Határidő napló

NOVEMBER 7:

Huszonöt alkalmazottnál többet foglalkoztató vállalatok kántin felállításával kapcsolatos adatok bejelentésének határideje a munkaügyi miniszteriumban.

NOVEMBER 9:

Kőolajlerakatok eddig a napig kötelezően felszerelni.

NOVEMBER 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő. Ócskavaskészletek havonta eddig a napig bejelentendő.

NOVEMBER 12:

50 és 100 leikes forgalmi értéke lejárt naptól kezdve december 31-ig kincstári bejelentésére elfogadják az érmeiket.

NOVEMBER 15:

Harmadik évnegyed ötszázalékos adójának kedvezménye lejárt.

Juh- és báránybőrök zárolásának határideje. Zárolt kénsav és oleum-kénsav készletekről havonta eddig a napig kell a bejelentést eljuttatni a hadfelszerelési államtitkársághoz.

NOVEMBER 17:

Gyapotfonodák a mezőgazdasági miniszterium nyersanyag osztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és leszállított gyapotfonál kéthetenkénti bejelentési kötelezettségének határideje.

NOVEMBER 20:

A különféle jogi ügyletek és egyezségek után esedékes elmaradt négy százalékos nemzetvédelmi illeték utólagos bírság nélküli kifizetésének utolsó napja. Mezőgazdasági szerszámrendelés. A tavaszi mezőgazdasági munkálatok céljára ötszáz ezer kilogramm ást, csákányt és ekevasat rendeltek. Ugyanakkor a nemzeti szövetségi intézet ötvenezer darab kaszát vásárolt Olaszországban.

Az importcégek hivatalos jegyzéke

IV.

Mai számunkban folytatjuk a nemzetgazdasági miniszterium hivatalos kimutatásában szereplő erdélyi és bányászati székhellyel rendelkező behozatali cégek névsorát:

Drogherie Victor Löw Sibiu (24951); „Dacia” S. I. N. C. Roth et Co. Sibiu (41943); Dengjiel Adolf Sibiu (34173); Deppner Wilhelm Sibiu (32592); Decker Paul Timistorontal-Jimboia (34163); Dornhelm Eugen Timisoara (82145); Drogherie Ionel Baciu Sibiu (6015); Drasal Francisc Timisoara (34038); Denta Medica Kepp Anna Sibiu (20975); Daru Mihály Aradul Nou (28459); Davidescu, Popovici et Co. Arad (6130); Essigmann Ottmar Sighisoara (35760); „Elastic” S. A. Sibiu (84104); „Emeta” emalleikkégyára (82034); „Eg-gü” uzine chimica romana Timisoara (80601); Engelhardt Ferenc Arad (24339); Engel Mór Timisoara 73312); Engel Jenő Timisoara (71376); „Editura Svabeasca” Timisoara (24966); Einschenk Karl Brasov (22595); Essigmann Ioan Sighisoara (41328); Engber S. A. gyógyszerlerakat Sibiu (24002); Eitel et Ziriakus Brasov (31501); „Erika” írógéplerakat Timisoara (24293); „Electro-Radio” V. Diebold Sibiu (25916); Eitel G. szappangyár Brasov (24271); Erhardt Miklós Timisoara (26032); Electrotechnica Romana Arad (728); Faber—Castell—Apollo Sibiu (22494); Fleischer, König et Co. Sibiu-Cisnadia (24108); Fellenz E. Timisoara (23831); Fratii Burza S. A. Arad (84333); „Fructus” S. A. Timisoara (2142).

(Folytatjuk).

Miniszteri rendelkezés az ingatlan adóvallomásokra. A pénzügyminiszterium körrendeletet küldött a megyei pénzügyigazgatóságoknak november hónap folyamán végbemenő ingatlan adóvallomással kapcsolatban.

Jogi ügyletek utáni nemzetvédelmi illeték utólagos kiegyenlítése. A pénzügyminiszterium közli mindazokkal, akik jogi ügyleteket kötöttek, amelyek után a négy százalékos nemzetvédelmi illetéket fizetni kell és mindezeig nem tették meg, legkésőbb november 20-ig bírság nélkül kiegyenlíthetik.

Fotokopiák

okmányokról, képekről

Igazolványképek

gyorsan és jutányosan készülnek

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképezési műtermében

Timisoara I., Piața Liberă 4. Telefon 34-30

Közel ötezer vagon gabonát hoztak Besszarábiából. Október 28-ig bezárólag a nemzeti szövetségi intézet vidéki szervei utján háromezernégyezer-negyvennyolc vagon kukoricát, ötszáznyolcvankét vagon búzát, kilencvenkilenc vagon rozst, kétszázhetvenhárom vagon árpát, két vagon zabot és százhetvennégy vagon napraforgó magot vásárolt Besszarábiában.

Tízéves mezőgazdasági terv Franciaországban. A francia tízéves mezőgazdasági terv keretében Loire-tartományban megkezdtek a mocsaras területek lecsapolását és a tőzegkitermelést. Számítások szerint huszeder hektáron hatezer munkás százezer tonna tőzeget termelhet, amit üzemanyagként és mesterséggel keverve takarmánynak használnak.

A nemzeti bank heti jelentése. A nemzeti bank most hozta nyilvánosságra az október 18-án befejeződött hétre szóló jelentését. Eszerint az aranyállomány változatlanul 33 milliárd 796 millió 612 ezer 933 lei értékű maradt. A behozatalra szánt devizák összege az előző heti 760 millió 105 ezer 17 leiről 741 millió 745 ezer 547 leire esett, míg a leszámolt kliringállományon szereplő devizák értéke 16 milliárd 505 millió 94 ezer 118 leiről 16 milliárd 744 millió 264 ezer 519 leire emelkedett. A váltópénzállomány 1 milliárd 301 millió 275 ezer 631 leiről 1 milliárd 450 millió 535 ezer 422 leire változott.

Hatvanötezer darab zsákot hoznak be külföldről. A nemzeti szövetségi intézet által rendelt hatvanötezer darab zsákból huszederet már Besszarábiába szállították, míg harmincezer darab átvétele most folyik. További tizenötezer darab leszállítása is folyamatban van.

SPORTSEMÉNYEK

Az érdeklődés a kerületi bajnokság felé fordul

Az egyesületek egy részének tiltakozására — az eredeti tervekkel ellentétben — a Basarabia-kupa tavaszi fordulóját már nem az őszi időben folytatják, ennél fogva az érdeklődés most a kerületi bajnokság felé fordul. Ez az érdeklődés indokolt is, mert a tekintélyes játékerőt képviselő vidéki csapatokon kívül a kerületben is jóképességű egyesületi csapatok szerepelnek, valamint a Chinezul-CAMT igen jó tartalékcsoportja is részt vesz.

A kerületi bajnokság jelenlegi állása a következő:

1. Progresul	6	4	1	1	16:8	9
2. Vulturii	6	3	1	2	20:13	7
3. UDR II	4	3	0	1	10:8	6
4. Banatul	5	2	2	1	11:15	6
5. Patria	6	2	2	2	11:12	6
6. CS Bocsa	3	2	1	0	10:5	5
7. Chinezul-CAMT II	3	2	0	1	5:5	4
8. Juventus	6	1	1	4	9:16	3
9. Ancora	5	0	2	3	2:11	2
10. CFR II	5	0	2	3	4:11	2
11. SSAM	3	1	0	2	7:6	2

Most vasárnap is több jó mérkőzésre van kilátás. A műsor a következő: Chinezul-CAMT II—Juventus a Banatul-pályán délelőtt 11 órakor. Vulturii—Metalosport a Vulturii-pályán félégny órakor. Ancora—SSAM a Vulturii-pályán délután háromnegyedkét ókor. UDR II—Banatul Resitan három órakor.

A kerületi bajnokságon kívül az ifjúsági bajnokság is folytatódik, mjután alig kezdődött. Az ifjúsági bajnokságban a Chinezul-CAMT fiataljai vezetnek.

A bajnokság ez:

1. Chinezul-CAMT	2	2	0	0	9:1	4
2. Electrica	1	1	0	0	23:0	2
3. CFR	2	0	1	1	1:4	1
4. Ripensia	1	0	1	0	1:1	1
5. Progresul	2	0	0	2	1:29	0

Az ifjúsági bajnokság vasárnapi műsora: Chinezul-CAMT—Electrica a Banatul-pályán egygyeget négy órakor. Ripensia—Progresul a Politechnica-pályán délután három órakor.

Svájc ellen készülődik a magyar labdarugó válogatott

November 16-án Zürichben kerül elődöntésre a Svájc—Magyarország válogatott labdarugó mérkőzés. Tóth István szövetségi kapitány nagyon népes keretből, melyben jelentős mértékben a vidék is képviselve van, válogatja ki azt a csapatot, amely Zürichben képviseli majd a magyar labdarugást. A Bécs—Budapest-mérkőzés után nagy feladat vár a szövetségi kapitányra, hogy olyan csapatot állítson ki, amely

sikerrel veheti fel a küzdelmet az otthonában mindig igen veszélyes svájci együttesrel szemben.

Az edzéseken kívül még egy jó alkalom van a magyar játékosok megfigyelésére és ez a vasárnapi bajnoki forduló, melyben néhány igen erősnek ígérkező küzdelemben állnak egymással szemben a számbajtható játékosok.

Igy többek között a válogatás szempontjából igen fontos a SalBTC—NAC-mérkőzés, mert ezen a NAC válogatottjéleltjéit abból a szempontból is meg lehet

figyelni, hogy idegenben kemény küzdelemben hogyan állják meg a helyüket. Erős mérkőzés lesz a listavezető WMFC küzdelme az Újpesttel is, de nem kevésbé érdekes lesz az Elektromos—Ferencváros-találkozó. A további mérkőzések: Szolnok—Szeged, Kispeszt—Újvidék, Lampart—DiMÁVAG, Gamma—KolAC, SzVSE—MAVAG.

A magyar NB I állása a következő:

1. WMFC	11	9	1	1	25:13	19
2. Szolnok	11	7	3	1	32:15	17
3. Újpest	11	6	5	—	40:20	17
4. Szeged	11	6	3	2	43:16	15
5. Ferencváros	11	7	1	3	67:27	15
6. NAC	11	6	3	2	38:16	15
7. Gamma	11	6	1	4	28:22	13
8. DiMÁVAG	11	3	3	5	27:27	9
9. SalBTC	11	3	3	5	24:28	9
10. Elektromos	11	4	1	6	22:27	9
11. Kispeszt	11	4	1	6	27:36	9
12. Lampart	11	4	1	6	21:43	9

Egy alkalommal, nyurga, feltűnően sápadt arcu, mélyen ülő szemű férfi keresett föl a lakásomon.

— Alexej Nikolájevics Juranin elvtársal szeretnék beszélni, — jelentette ki a köszönés után.

— En vagyok. Maga kicsoda, tavaris?

— Viktor Ivanovics Ljankov a nevem. Szergej Mihajlovics nagyherceg lovasza voltam, azelőtt pedig segédszínész.

— Most mivel foglalkozik?

— Munkafelügyelő vagyok az állami autómobilgyárban.

— Tagja a kommunista pártnak?

— Igen. Itt az igazolványom.

És előhúta a zsehből bőrfedeles igazolványát, amelyet elém tartott. Intettem, hogy tegye vissza és új kérdést intéztem hozzá:

— Meggyőződéses kommunista?

— Anyira, mint ön, — felelte és nem nevezett tavarisnak.

Fürkészőn pillantottam rá. Ha valakivel először találkozunk az illető burzsuivoltát csillogtatja, sohasem tudhatjuk, hogy nem kém-e, vagy a cseka besugója, aki csak lépre akar csalni, hogy aztán börtönbe juttasson.

Azért óvatosan kérdeztem:

— Kicsoda küldte hozzá és mit akar?

— Osztraj államtanácsos küldött és Dzserszinszkij szeretném elintézni.

Osztraj államtanácsos neve jó ajánló levél volt. Osztraj csakis olyan emberekkel érintkezett, akik feltétlenül megbízhatók voltak. Különbösen is tudtam róla, hogy jó viszonyban állott a bolsevisták által megvilított Szergej Mihajlovics nagyherceghez, akinek házában valamikor gyakran megfordult.

Mégis megdöbbenett az, hogy látogatóm nyíltan és vakmerően kijelentette, hogy a félelmetes Dzserszinszkij Félix Edmundovicsot szeretném megvilkolni. Olyan képtelen vállalkozásnak tartotta ezt mindenki, hogy még szóba sem hozta senki azok közül, akik pedig a kommunisták számos vezető emberét tették el ráir láb alól. Már csak azért is lehetetlennek tartottuk ezt, mert hiszen sohasem tudtuk, hogy merre van Dzserszinszkij hivatalos helyisége.

Szűnet után újból csak kérdezni tudtam látogatóm:

— Ha ezt tényleg meg akarja tenni, miért jelent be nekem?

13. KolAC	11	4	—	7	23:30	8
14. Újvidéki AC	11	3	1	7	19:47	7
15. MAVAG	11	1	2	8	10:36	4
16. SzVSE	11	—	1	10	12:55	1

Szerdán délután az Elektromosok pályáján tartott edzést a vidéki játékosokkal megerősített válogatott keret. Az edzőtárs az Elektromosok csapata volt, mely ellen az első félidőben így állt fel a válogatott: Tóth (Szeged) — Polgár (Ferencváros), Kispéter (Szolnok) — Selmecei (Szolnok), Szücs (Szolnok), Ludás (WMFC) — valamint a teljes NAC csatársor: Kovács II, Kovács I, Sárvári, Bodola, Tóth I. Ez egy gólt ért el az Elektromosok ellen Sárvári révén. Az edzés második felében Kispéter helyébe Biró (Újpest) került. A fedezetsor összeállítására Kaptá (WMFC), Juhász (NAC), Dudás (WMFC) lett, míg a csatársorban Kovács I helyett Kolláth (Szolnok) játszott jobbösszekötőt, Tóth helyett pedig Gyetvai (Ferencváros) balszélsőt. Ekkor a válogatott csapat Sárvári, Kolláth és Bodola révén további három gólt ért el, arvíre az Elektromos csupán Szendrői góljával tudott válaszolni.

Tegnap csupán a budapesti játékosok: Csikós (Ferencváros), Dósa (WMFC) — Pákozti (Elektromos), Tátrai (Ferencváros), Olajkár II (WMFC) — Pázmándi (Elektromos), Sárosi III (Ferencváros), Lázár (Ferencváros), Nagymarosi (Újpest) — Ádám (Újpest), Kincses (Gamma), Sárosi dr. (Ferencváros), Szusza (Újpest), Zsengeller (Újpest), Pintér (WMFC) tartottak edzést. A meggyőződés azonban az, hogy vidéki játékosok nélkül ma már nem lehet teljes értékű maevvar válogatott csapatot összeállítani és így Svájc ellen bizonyára a szerdai összeállításához hasonló csapat lép a csatásorba.

Sport hírek mindenfelől

November 16-án Németország—Dánia labdarugó válogatott mérkőzés lesz Drezdában. A mérkőzést nagy érdeklődéssel várják, mert a dánok a közelmúltban legyűrték a németeket legyőző svéd válogatott csapatot.

A svájci bajnokság legutóbbi eredményei: Servette—Biene 6:0, Cantonal—St. Gallen 1:1, Grasshoppers—Chaux de Fonds 2:0, Lausanne—Lucerne 5:0, Lugano—Nordstern 0:0, Zürich—Young Boys 2:1, Greuchen—Young Fellows 2:1.

A megnevezett francia területek labdarugóbajnokságainak legutóbbi eredményei: Alés—Olimpic Marseille 3:2, Cannes—St. Etienne 1:1, Eéte—Montpellier 1:0, Nimes—Nizza 1:1.

— Jogos a kérdése, Alexej Nikolájevics Juranin. Az ilyen szándékot sohasem kell előre senkinek sem bejelenteni, hanem végrehajtani. Az ön kérdése nyilván ezt jelenti. És igaza van. Ha nem volna azonban szükségem arra, hogy ön engem tervem végrehajtásában bizonyos segítségben részesítsen, akkor nem is szóltam volna, hanem magam hajtottam volna végre azt.

— És miért éppen tőlem akar bizonyos segítséget?

— Osztraj államtanácsosnak, aki engem még abból az időből ismer, amikor a nagyherceg szolgálatában állottam, elmondtam szándékomat és azt is, hogy mennyiben volna egy másik férfi segítségére szükségem. Akkor az államtanácsos önt nevezte meg. Én akkor különböző felvilágosítást kértem az ön személyére vonatkozólag, mert Alexej Nikolájevics Juranin teljesen ismeretlen volt előttem és akárcsak nem szerettem volna magamat rábízni. Osztraj államtanácsos azonban megnyugtatót, beszélt nekem egyet-mást az ön működéséről, és biztosított róla, hogy teljes nyíltan beszélhetek ön előtt.

Most már beláttam, hogy nem kell beugratástól tartanom. Leültem vendégemet, teával kínáltam meg és felszólítottam, hogy nyilatkozzék részletesen.

— Mint mondtam, — kezdte, miközben teáját szürsölgötte, — azelőtt segédszínész voltam. Szergej Mihajlovics nagyherceg udvarolt az egyik balerinának és sürin megfordult a színpalán mögött. Ott lett rám figyelmes és egy napon megkérdezte, tudok-e lovalgni. Igennel válaszoltam, mire azt az ajánlatot tette, álljak be hozzája lovasznak. Savanyu arcot vághattam, mert nevetett és elmondta, hogy lovasz tulajdonképpen csak annyiban volnék, hogy elkiszérem sétalovaglásaira és vadászataira, de voltaképpen bizalmas embere volnék, a személyzet felügyelője, az ő részére pedig olyan szolgálásokat végeznek, amelyeket nem kíván a lakájokra bízni. Ugy palotájában, mint pedig vidéki kastélyában rendes lakásom és inasom is lenne. Szép fizetést is ígért, mire kijelentettem, hogy otthagynom a kedvéért a színházat. Megtettem és nem bántam meg. Lovász volt a hivatalos nevem, de igazság szerint olyan titkár féle voltam. Nagyon megszerettem a nagyherceget, aki felette rokonszenves és szívélyes ember volt. Sokat voltam vele Pétervárott, de még többet itt Moszkvában.

(Folytatjuk)

A VÖRÖS POKOL

Értékes regorovics Fobellov élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

72

Akik ismerték, azok úgy beszélnek róla, mint örökké mosolygó emberről, akit inkább színházi kedélyes apának, kómikusnak lehetett gondolni, csak nem vérszopó tigrisnek, kegyetlen vámpirnak, aki tulajdonképpen volt.

A csekbörtönök földalatti pincéi a borzalmas színhelyek voltak. Az ilyen börtönök előtt és udvarain állandóan állott indulásra készen néhány teherautó bugó-zugó motorral. Az azonban csak látszat volt, mintha ezek a tehergépkocsik indulni akarnának. Igazi rendeltetésük az volt, hogy elnyomják a börtönben éjjel-nappal kinzott szerencsétlen emberek kétségbeesett jajkiáltásait. A cseka feladatai közé nemcsak az tartozott, hogy vizsgálatot folytasson le azok ellen, akik a szovjet ellen cselekedtek, vagy bujogattak, hanem inkább az, hogy kiírta a polgárságot, a burzsuj osztályt, amelyben a szovjetrendszer legnagyobb és legmakacsabb ellenfelét látták. Ez a felfogás vonta aztán maga után azt, hogy a cseka börtönei állandóan zsúfoltak voltak ártatlan emberekkel, férfakkal és nőekkel, aggokkal és ifjakkal, akik a legriktább esetben szabadultak ki élve. Kegyelmesek voltak azokhoz, akiket hosszabb-rövidebb fegyházra, kényszermunkára, vagy száműzésre ítélték, de ez sem fordult elő gyakran. A legtöbbet kivégezték.

Dzserszinszkij Félix Edmundovics, amilyen hős volt a vérontásban, annyira gyáva is volt. Állandóan reszkedett a burzsujok bosszujától. Sohasem érezte magát biztonságban és azért változtatta meg minduntalan a székhelyét. Mindig más és más házat szemelt ki erre a célra és valahányszor új hivatalába költözött, mindjárt akkor nekikezdett a következőnek kiválasztásához és megfelelő berendezéséhez. Így vándorolt hivatalról hivatalra házról házra, egyik kerületből a másikba.

Rádió

PÉNTIEK, NOVEMBER 7

București: 6.55 Hírek, hanglemezek, 12 Hanglemezek, 12.30 Hírek, 12.50 Katonaóra, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 Rádióhíradó, 14.20 Hanglemezek, 14.30 Sebesültek órája, 18 Hírek, 18.10 Román-német katonaaóra, 19.20 Hegedűhangverseny, 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó, sport, 20.15 Hanglemezek, 20.40 Előadás, 21 Wagner-est, 22 Hírek, 22.15 Hanglemezek, 23 Hanglemezek.

Rádió Moldova: 13 Tarka zene, 13.20 Hírek, 13.30 Román zene, 14 Hírek, 14.20 Könnyű zene, 18.30 Hangverseny, 19 Előadás, 19.15 Könnyű zene, 19.40 Szimfonikus zene, 20.30 Hírek, 20.40 Könnyű zene, 22 Hírek, 22.20 Jazz-zene.

Rövidhullámú román adó: 21.35 Olasz nyelvű hírek, 21.45 Hanglemezek, 22 Német nyelvű adás, hanglemezek, 22.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek, 22.40 Francia nyelvű adás, 22.50 Angol nyelvű adás.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna, 7 Hírek, hanglemezek, 10 Hírek, 10.20 Előadás, 10.45 Előadás, 12.10 A rádiózenekar hangversenye, 12.40 Hírek, 13.30 Katonazene, 14.30 Hírek, 14.45 Műsorismertetés, 15 Árfolyamhírek, 15.20 Nagy Ilona hegedűhangversenye, 15.40 Mit főzünk? 15.55 Solt Etel énekhangversenye, 16.20 Diákfélaóra, 16.45 Hírek, 17.15 Táncczene, 17.45 Elbeszélések, 18.10 Szüreti dalok cigányzenével, 19 Hírek, 19.20 Sport, 19.30 Akkordeon kettős, 19.45 A rádió a rádióról, 19.55 Hanglemezek, 20.15 Babits emlék-est, 21.40 Hírek, 22.10 Finn zeneszerzők művei, 23 Idegennyelvű hírek, 23.25 Szalonzene, 24 Hírek.

SZOMBAT, NOVEMBER 8

București: 7.55 Hírek, hanglemezek, 12 Hanglemezek, 12.30 Hírek, 12.50 Katonaóra, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 Rádióhíradó, 14.20 Hanglemezek, 14.30 Sebesültek órája, 18 Hírek, 18.10 Előadás, 18.25 Román zene, 19 Társadalmi szemle, 19.15 Énekkar hangversenye, 19.50 Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó, sport, 20.15 Hanglemezek, 20.40 Előadás, 21 A rádiózenekar hangversenye, 22 Hírek, 22.20 Hanglemezek, 23 Ének, 23.20 Román zene.

Rádió Moldova: 13 Tarka zene, 13.20 Hírek, 13.30 Román zene, 14 Hírek, 14.20 Hanglemezek, 18.30 Hangverseny, 19 Előadás, 19.15 Könnyű zene, 19.40 Szimfonikus hangverseny, 20.30 Hírek, 20.40 Könnyű zene, 22 Hírek, 22.20 Jazz-zene.

Rövidhullámú román adó: 21.35 Olasz nyelvű hírek, 21.45 Hanglemezek, 22 Német nyelvű adás, hanglemezek, 22.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek, 22.40 Francia nyelvű adás, 22.50 Angol nyelvű adás.

Budapest I: 6.40 Ébresztő, torna, 7 Hírek, utána hanglemezek, 10 Hírek, 10.20 Előadás, 10.45 Felőadás, 12.10 Szalonzenekar hangversenye, 12.40 Hírek, 13.30 Hanglemezek, 14.30 Hírek, 14.45 Műsorismertetés, 15 Árfolyamhírek, 15.20 Bura Sándor cigányzenekara muzsikál, 16.10 Ifjúsági rádió, 16.45 Hírek, 17.15 Rádióposta, 17.40 Népdalok, 18.05 Előadás, Faradaváról, 18.20 Jazz-trió, 18.40 Előadás, 19 Hírek, 19.20 Hangejték, 20 Innen-onnan, Hangképek, 20.35 Kulturst, 21.40 Hírek, 22.10 Blatt Elze zongorahangversenye, 22.40 Zenekari hangverseny énekszámmal, Közben 23 Idegennyelvű hírek, 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsort.

Apróhirdetések

Alkalmazás

1 éves gyermek mellé szak tudással, bíró éves bizonyítványokkal rendelkező, nem idős nevelőnőt keresek timisoarai urházba. Írásbeli ajánlatokat kor és munkahelyek megjelölésével, esetleg más városból is „Jó elhelyezkedés” jellegére a timisoarai kiadóba. (2632)

Kötélgyártó segédét állandó munkára, jó fizetéssel felveszek. Molnár, kötélgyártó, Aiud, Jud. Alba. (3201)

Perfekt minden es főzőnő éves bizonyítvánnyal, nagy fizetéssel azonnal felvétetik. Rapid transport szállítási vállalat, Arad, Str. Alexandri 8. (4228)

Villanyszerelő segéd állandó alkalmazást kaphat Varga Testvérek-cégnél Arad, Str. V. Alexandri 1. (4226)

Kifutófiút jó fizetéssel felveszünk. Timisoara III., Bul. Carol 45. (2658)

Tisztviselőnőt román, német, magyar nyelvtudással felveszünk. Cim: „Ügyes” jellegére a timisoarai kiadóba. (2659)

Alást keres

Magyaros, 50 éves keresztény asszony kisebb gazdaság vezetésére ajánlkozik. Háztartás minden ágában jártas, éves bizonyítványokkal rendelkezik. Megkereséseket „Otthon” jellegére Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. továbbít. (4187)

Idős ur háztartása vezetését vállalja 35 éves, jó családból való nő, vidékre is megy. Cim: Arad, Str. Rahovei 78. szám. (4237)

Középkorú jobb zsidónő kis háztartásba ajánlkozik. Lehetőleg magános urhoz, vagy urnőhöz. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. alá kér. (4231)

Nem katonaköteles, több évi bizonyítvánnyal rendelkező fűszer- és csemegekereskedősegéd állást keres, esetleg garanciával ügynöki állást. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4233)

Kereskedelmileg képzett, 33 éves jóméjű jelenésű férfi (árja) utazói, raktárnoki, pénztárnoki vagy bármilyen állást keres. Ingatlan-óvadékkal rendelkezik. Cim: timisoarai kiadóban. (2657)

Lakás

Aradban a IV. kerületben (nem zóna), továbbá lloydorsói, központi fűtéses, butorozott apartament. Érdeklődni Orich-iroda Timisoara, Str. Sft. Ioan 7. Telefonszám 43-18. (6823)

Kettő, esetleg háromszobás, fürdőszobás lakást keresek. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám alá kérek. (4223)

Aradi magyar konzulátusi tisztviselő decemberre 4-5 szobás lakást keres, lehetőleg magánházban, a konzulátus közelében. Ajánlatokat Rudolf Mossehoz kér, Arad, Str. Eminescu 8. (6030)

Zsidó család sürgősen keres 2, esetleg 3 szobás, komfortos lakást. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám alá kér. (4218)

December 1-re vagy 15-re keresek modern butorozott, különbejáratu szobát, fürdőszobával Nem zónában. Cimeket „Fiatal házaspár” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (6745)

Különbejáratu butorozott szoba, fürdőszobahasználattal, uri családnál kiadó. Cim: Ruolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám. (4229)

Ok t a t í s

Hesz tánciskolája november 15-én megnyitja, új tancstermben. Arad, Strada Alexandri 2. Beiratkozni 10-ikétől, a terebben. (4189)

Adás-vétel

Eladó egy jókarban levő gyermekkoosi. Érdeklődni: Eliza Florescu, Timisoara, Str. V. Alexandri 2. sz. I. emelet Banca Romaneasca épülete (2648)

Villa, 3 szobás, fürdőszobás lakás, nagy istálló és telek, gazdálkodónak 1.200.000 leiert eladó. Megbízott: Banciu Rudolf, Arad, Str. Ghiba Birta 40. (4217)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, hálószoobák, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Percellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Vesziünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4200)

Varrógépek, írógépek, szőnyegek, írógépek, hálószoobák, ebédlők, natracok, otománok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keressünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakásberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3197)

Veszünk Platina, briliáns, gyémánt, arany, antik ékszereket, ezüst evőeszközöket, tálcákat és tárgyakat, bronz és dísz tárgyakat

Joanov e u si Hartmann
Arad, Minorita-palota

Bérbe, vagy megvételre sürgősen kerestetik gazdálkodásra alkalmas kis ház istállós és dísznőállal, Timisoaran, a Belvárosban, Mehálaban, vagy Gyárvárosban. Cimeket „1941” alatt a kiadóba kerünk. (6049)

Bognár szerszám, 60 cm. átméretű kőszőrű, sürgősen eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4235)

Jó állapotban levő sziliszkinbunda és egy szalon eladó. Calea Romanilor 41. szám, Arad. (4232)

Szabáscsép (konfekció részére) olcsón eladó. Érdeklődni: Arad, Bul. Regele Ferdinand 31. I. emelet. (4230)

Van ki még nem tudja, hogy **Doroghi a'akija a férfialapokkal** a legszák zerűbben? T m'soara IV., Bul. Carol 14. Dobos optikai mellett

Eladó 6 holdas aradhegyaljai déli fekvésű szőlő, villamosmegállótól és falutól két percnire. Kilenc éves fajszőlők, saját autóval, 600 fajgyümölcsfával, komplett, majdnem új felszerelés, nagy kolna, két különbejáratu száraz pincével, négyszobás komfortos lakással. Érdeklődni: Arad, Str. Bratianu 12., Gamber, Reg. Maria 10. (4227)

Eladó egy félháló, sötét, alig használt, megtekinthető mindennap 3-4 között. Str. Metianu 2, II. em. 5. apart. (4225)

Keresek modern, diófurnirosi kombinált szekrényt, négy kárpitozott széket. Cimeket „Jó vétel” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (6497)

Modernebb babakoosit megvételre keresek. Cimeket: „Ajándék” jelige alatt a timisoarai kiadó továbbít. (6056)

Áó állapotban levő fehér gyermeksportkoosi és egy hosszú zongora eladó. Cim: Str. Cuza Voda 5. Arad. (4234)

Nemes gyümölcsfák kaphatók Szabó József városi főkertésznél, Arad-Gradiste. Str. N. Paguba 23. (4236)

HATSCHEK-ügynökség, Arad,
Bulevard Carol 17 (volt 46)
Telefon: 16-95.

ARAK EZREKBEIN!
5500: Országút mentén 103 kat. hold I-a szántó, épületekkel. — 5000: bérház kettős telekkel, cea. 600.000 bto. hozam. — 4000: parcellázható 17 k. h. beltelek, 6-sz. lakással. — 3200: Timismegyében 85 k. h. szántó tanyával, ut mellett. — 3000: sarokház cea. 180 ezer hozam. — 1800: színházhoz közel üzletház 3 bérleménnyel. — 1500: kétlakásos modern villa. — 1500: kertés ház, 4 középnagy lakással. — 1100: 2x3 sz. fürdősz-val, raktár, kert. — 1000: aradmegyei 19 k. h. I-a szántó tanyával. — 900: külv. emeletes villa, nagy gyüm. — 750: 2-szobás modern villa. — 600: külv. 5-szobás, nagy kertés. — 550: belv. 3-szobás. — 530: aradmegyei 8 k. h. szántó, épülettel. — 450: új 2-szobás. — 400: 2-szobás, kertés. — 290: II. ker-ben 4 lakás. — 240: u. o. 2 lakás, kert. — 230: pernevei 2 lakásos, nagy gyümölcsös. — 190: gradistei 3-sz. sarokház nagy kert. — 180: III. ker-ben 3 lakás. — 140: nemespartii telek a Gloria táján.

Modern gyermekkoosi, gyermekágy, fűrészporkályha, vaskályha, fürdőkáád, írósztal, ruhaszekrény, ebédlőasztal olcsón eladók. Timisoara IV., Str. Fröbl 36. II. e. 25 (3203)

Főuri berendezés, részletben is, eladó: ebédlő, háló, uriszoba, szalon, csillárok, függönyök, festmények, műtárgyak, ezüst és más szervizek, zongora, perzsa-bunda, városibunda nutria beléssel, 3x4 csodás selyemperzsa és más fajta. Mind ez új állapotban. Fischhoff, Timisoara I., Bulev. Reg. Mihai 6. I. em. 7. (3200)

Modern konyhabutor megvételre kerestetik. Cimeket ármegjelöléssel „Csak modern” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (6249)

Jókarban levő koncertzongora eladó. Illmann, Siria. (4201)

Szép akar lenni?
Használjon KULKA-féle illómetjkrémet, illómetj-szappant és illómetjpuvert, három színben. Kapható k zárólag a **Városi gyógyszerárban** a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében
Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Különléte
Názuszekreket befón olcsón egy vak. Timisoara II., Str. Delavranca 25. (6530)

Pianinót bérbe keresek. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám alá kérek (4238)

Turai Ioan-névre szóló iratok pénztárcával elvesztek. Becsületes megtalálója a pénzt megtarthatja és még 500 lei jutalmat kap, csak adja le a timisoarai II. kerületi rendőrségen. (2656)

Etnikai román ügyvéd betársulna zsidó vállalatba, esetleg dublőznek menne. Cim a timisoarai kiadóban. (2655)

Igazolvány- fényképek
a FOTO STUDIOBAN
a leggyorsabban készülnek
Timisoara I., Piata Libertatii 4.

Hirdessen
a Déli Hírlapban!